

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih : 10.12.25

Sayı : 56

Elif ESEN

İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

'Gereğini saygılarımla arz ederim. 10.12.2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 11-12-2025	Esas No: 2/3412

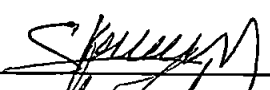
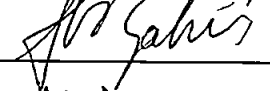
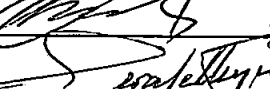
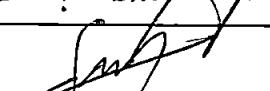
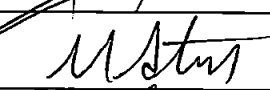
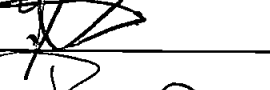
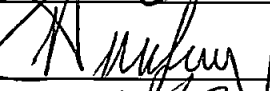
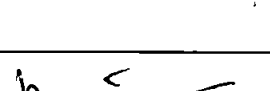
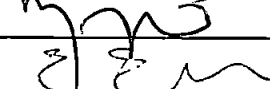
TBMM Halkla İlişkiler Binası

3.Kat, Oda: D-303 Bakanlıklar- Ankara

Telefon: +90 (312) 420 20 70 +90 (312) 420 27 69 Faks: +90 (312) 420 26 10

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
10 Aralık 2025
Numara:

T B M M GEMELERAK
10 Aralık 2025
1755983

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
MEHMET EMİN EKMEK	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

Mahmut ARILKAN Karşeri

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

GENEL GEREKÇE

Ceza muhakemesi mevzuatında yer alan Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması (HAGB) ve Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi (KDAE) kurumları, sanığın topluma yeniden kazandırılması ve düşük cezaların doğurabileceği olumsuz sonuçların önlenmesi amacıyla geliştirilmiş mekanizmalardır. Ancak mevcut düzenlemelerde çocukların ve kırılgan grupların korunmasına yönelik özel hükümler bulunmaması hem uygulamada eşitsizliklere hem de cezasızlık algısının güçlenmesine yol açmaktadır.

Hukukla çatışma halindeki çocukların ilk suça yönelişlerinde rehabilitasyonun güçlendirilmesi, sosyal inceleme raporunun bağlayıcılığının artırılması ve çocuğun mağdurla temasının engellenmesi için HAGB ve KDAE süreçlerinde çocuğa özgü tedbirlerin açıkça düzenlenmesi zorunlu hâle gelmiştir.

Diğer yandan, çocuklara, engellilere ve beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak derecede yaşlı kişilere karşı işlenen bazı suçlarda HAGB veya KDAE uygulanması, toplumda cezasızlık algısı yaratmakta ve devletin pozitif yükümlülükleriyle çelişmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 23.05.2023 tarihli kararında da vurgulanan bu riskleri ortadan kaldırmak amacıyla, kırılgan mağdurlara yönelik belirli suçlarda HAGB ve KDAE'nin uygulanmasına sınırlama getirilmesi gerekmektedir.

Teklif, çocukların yüksek yararını esas alan bir yaklaşım çerçevesinde, ceza adalet sisteminin hem soruşturma hem kovuşturma aşamalarında koruyucu ve rehabilite edici nitelik kazanmasını, mağdur güvenliğinin artırılmasını ve kırılgan gruplara karşı işlenen bazı suçlarda cezasızlık riskinin bertaraf edilmesini amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile, Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesine eklenen fıkra sayesinde, çocuklar hakkında Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması (HAGB) kararı verilirken çocuğa özgü tedbirlerin açık, uygulanabilir ve zorunlu bir çerçeveye kavuşturulması amaçlanmaktadır. Mevcut düzenlemede çocuklara yönelik özel tedbirlerin bulunmaması, suçla ilk kez karşılaşan çocukların rehabilite edilmesi ve topluma yeniden kazandırılması

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

açısından önemli bir boşluk yaratmaktadır. Bu nedenle, mağdurla temasın engellenmesi, yerleşim yerinin sınırlandırılması ve sosyal inceleme raporuyla belirlenen tedavi/katılım programlarının uygulanması, çocuğun yüksek yararı doğrultusunda bireyselleştirilmiş tedbirler olarak düzenlenmektedir.

MADDE 2- Bu maddeyle, Türk Ceza Kanununda düzenlenen ve toplumsal olarak cezasızlık algısı yaratan bazı suçların, kırılğan gruba mensup mağdurlara karşı işlendiği hâllerde HAGB uygulanmasının engellenmesi amaçlanmaktadır. Çocuklara, engellilere veya beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak derecede yaşlı kişilere karşı işlenen bazı suçların ertelenebilir sonuçlar doğurması, hem mağdur güvenliği hem de devletin pozitif yükümlülükleriyle bağdaşmamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin 23.05.2023 tarihli iptal kararında vurgulanan cezasızlık risklerinin önlenmesi adına, belirtilen suçlarda HAGB'nin yasaklanması, mağdur korunmasını güçlendirmektedir.

MADDE 3- Bu maddeyle, 171 inci maddenin kapsamına çocuklar açısından özel bir düzenleme eklenerek, Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi (KDAE) kurumunun çocuğun yüksek yararı çerçevesinde yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır. HAGB'de çocuğa özgü tedbirlerin düzenlenmesi yeterli görülmeyle, soruşturma aşamasında da çocuk failin rehabilitasyonu için benzer bir koruyucu çerçeve öngörülmektedir. Mağdurla temasın önlenmesi, yerleşim yerinin sınırlandırılması ve sosyal inceleme raporu ile pedagog görüşüne dayalı bireysel tedbirler, çocuğun ilk suça yönelişinin toplumla barışık biçimde çözümlenmesini hedeflemektedir.

MADDE 4- 171 inci maddenin altıncı fıkrasına eklenen bentle, TCK'da sayılan bazı suçların çocuklara, engellilere veya kendisini savunamayacak derecede yaşlı kişilere karşı işlendiği hallerde KDAE uygulanmasının engellenmesi amaçlanmaktadır. Soruşturma aşamasında verilen erteleme kararları dahi mağdurlar açısından cezasızlık algısını güçlendirdiğinden, bu suçların kırılğan gruplara yöneldiği durumlarda KDAE'nin uygulanmaması, devletin koruma yükümlülüğünün yerine getirilmesi bakımından zorunlu görülmüştür.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

TBMM Halkla İlişkiler Binası
3.Kat, Oda: D-303 Bakanlıklar- Ankara
Telefon: +90 (312) 420 20 70 +90 (312) 420 27 69 Faks: +90 (312) 420 26 10

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(15) a) Hakkında hükmün açıklamasının geri bırakılması uygulanacak sanık çocuk ise, bu Kanunun 231 nci maddesinin altıncı fıkrasının (c) bendinin uygulanmasına karar verilemez.

b) Aşağıda sayılan çocuğa özgü tedbirlerin hepsi veya birkaçı beş senelik denetim süresince uygulanır.

1) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanmak.

2) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak.

c) Aşağıda sayılan çocuğa özgü tedbirlerin hepsi veya birkaçı çocuk hakkında düzenlenecek sosyal inceleme raporunda yer alan tespitleri göz önünde bulundurarak, uygun olduğu belirtilen süre boyunca, uygulanmasına karar verilir.

1) Tedavi amaçlı programlara katılmak.

2) Akranlarıyla bir arada öğrenmeyi geliştiren faaliyetlerde bulunmak.

3) Kamu yararına bir işte çalışmak ve raporlamak.”

MADDE 2- 5271 sayılı Kanunun 231 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(16) Türk Ceza Kanununda düzenlenen,

TCK md. 278 suçu bildirmeme, md. 232/1 kötü muamele, md.228/1 kumar oynanması için yer ve imkan sağlama, md. 226 müstehcenlik, md. 214 suç işlemeye tahrik, md. 193 zehirli madde imal ve ticareti, md. 194 sağlık için tehlikeli madde temini, md. 123/A ısrarlı takip, md. 107 şantaj, md. 97 terk suçlarının; çocuğa, engelliye ve/veya hayatını yalnız idame ettiremeyecek derecede yaşlı kişiye karşı işlenmesi halinde hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı verilemez.”

MADDE 3- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) (a) Kamu davasının açılmasının ertelenmesi uygulanacak şüpheli çocuk ise, bu Kanunun 171 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinin uygulanmasına karar verilemez.

(b) Aşağıda sayılan çocuğa özgü tedbirlerin hepsi veya birkaçı beş senelik denetim süresince uygulanır

1) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanmak.

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

2) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşımdan yasaklanmak.

(c) Aşağıda sayılan çocuğa özgü tedbirlerin hepsi veya birkaçı SİR raporu ve pedagog görüşü ile uygun olduğu belirtilen süre boyunca uygulanmasına karar verilir.

- 1) Tedavi amaçlı programlara katılmak.
- 2) Akranlarıyla bir arada öğrenmeyi geliştiren faaliyetlerde bulunmak.
- 3) Kamu yararına bir işte çalışmak ve raporlamak.

MADDE 4- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin 6 ncı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d)Türk Ceza Kanununda düzenlenen,

TCK md. 278 suçu bildirmeme, md. 232/1 kötü muamele, md.228/1 kumar oynanması için yer ve imkan sağlama, md. 226 müstehcenlik, md. 214 suç işlemeye tahrik, md. 193 zehirli madde imal ve ticareti, md. 194 sağlık için tehlikeli madde temini, md. 123/A ısrarlı takip, md. 107 şantaj, md. 97 terk suçlarının; çocuğa, engelliye ve/veya hayatını yalnız idame ettiremeyecek derecede yaşlı kişiye karşı işlenmesi halinde hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı verilemez.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.